

«БЕКІТЕМІН»

«КЕЛІСІЛДІ»

Қазақстан Республикасының Туризм және спорт
министрлігі Спорт және дене шынықтыру істері
комитетінің төрағасы

«Қазақстан Футбол Федерациясы»
Қауымдастығы» ЗТБ
Бас хатшының міндетін атқарушы

Есеналин Р.Б.

Кеплин А.А.

03 2026ж.

03 2026ж.

2026 ЖЫЛҒЫ МАУСЫМДАҒЫ
ФУТБОЛДАН «ҚФФ ЖАСТАР ЧЕМПИОНАТЫ»
ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЧЕМПИОНАТЫН ӨТКІЗУ
ТУРАЛЫ ЕРЕЖЕ

Астана қ., 2026 жыл

1. СПОРТТЫҚ ЖАРЫСТЫҢ АТАУЫ, ӨТКІЗУ КҮНІ МЕН ОРНЫ, ҚАТЫСУШЫЛАРДЫҢ КЕЛУ ЖӘНЕ ҚАЙТУ КҮНІ

1.1. Жарыстың атауы: 2026 жылғы маусымдағы футболдан «ҚФФ Жастар чемпионаты» Қазақстан Республикасы Чемпионаты (бұдан әрі- Жарыс)

1.2. Жарыстың мақсаты мен міндеттері:

- Қазақстан Республикасындағы балалар мен жасөспірімдер футболын дамыту;
- жасөспірімдер командаларының футбол клубтары ойыншыларының сапалы оқу-жаттығу үрдісін жүзеге асыру үшін Жарыстарды өткізудің жүйелілігін қамтамасыз ету.
- ойыншыларды оқыту және тәрбиелеу;
- футбол ортасында жыныстық белгісі, нәсілі, діни және ұлттық тиесілігі бойынша кемсітушілікке жол бермеуді қамтамасыз ету және оған бақылау жасау;
- команда ойыншыларының Жарысқа қатысуы үшін көзделген медициналық-санитарлық және антидопингтік талаптарды сақтауын қамтамасыз ету;
- Қазақстан Республикасының футбол жанкүйерлері, қоғам және бұқаралық ақпарат құралдары мен іскер топтар арасында насихаттау;
- жеңімпаздар мен жүлдегерлерді анықтау, сондай-ақ командалардың қорытынды турнирлік кестедегі орындарын анықтау.

1.3. Жарысты жалпы ұйымдастыруды, өткізуді және оның өткізілуін бақылауды Қазақстан футбол федерациясы (бұдан әрі – ҚФФ) жүзеге асырады.

1.4. Жарыстарды тікелей ұйымдастыруды, өткізуді және басқаруды ҚФФ-ның балалар/жасөспірімдер және әйелдер футболы бойынша жарыстарды өткізу дирекциясы (бұдан әрі – БЖФД), ҚФФ-ның Элиталық жасөспірімдер футболы және таланттарды анықтау бөлімі (бұдан әрі – ЭЖФЖАТ бөлімі), сондай-ақ ҚФФ-ның төрешілік, инспекциялау және VAR-ды дамыту департаменті (бұдан әрі – ТЖИД) жүзеге асырады. Аталған департамент Жарыстың әр кезеңі (туры) үшін төрешілер алқасын қалыптастырады. Төрешілер алқасының құрамына Жарыстың бас төрешісі, Жарыстың хатшысы, сондай-ақ жергілікті футбол федерациясының (қауымдастығының) төрешілер комитетінің төрағасы және/немесе оны таныстыратын өзге тұлға (бұдан әрі – ЖФФ) кіруі тиіс. Төрешілер алқасының құрамына сондай-ақ БЖФД, ЭЖФЖАТ бөлімі және ТЖИД қызметкерлері де кіре алады.

Жарыс Қазақстан Республикасының футбол таланттарын анықтау және дамыту ұлттық жүйесінің бір бөлігі болып табылады, ол ЭЖФЖАТ бөлімі арқылы жүзеге асырылады. Жарыстың матчтары ЭЖФЖАТ бөлімі тарапынан жасөспірімдер ұлттық құрамаларына үміткерлердің ұлттық қорын қалыптастыру және жаңарту мақсатында перспективті ойыншыларды бақылау, талдау және бағалау үшін ресми алаң ретінде қолданылады. ЭЖФЖАТ бөлімі Жарыстың матчтарын орталықтандырылған және өңірлік бақылау жүргізуге, соның ішінде ұлттық және өңірлік скауттарды тартуға, сондай-ақ матчтардың бейнематериалдарын аналитикалық және әдістемелік мақсаттарда пайдалануға құқылы.

1.5. Төрешілік қызметі Халықаралық футбол қауымдастықтары кеңесі (IFAB) бекіткен ағымдағы футбол ережелеріне сәйкес жүзеге асырылады.

1.6. Жарыстың әр турына бас төрешілер мен хатшыларды тағайындауды ҚФФ төрешілер комитеті жүзеге асырады. Жарыстың матчтарына төрешілерді тағайындауды ЖФФ төрешілер алқасы жүзеге асырады.

1.7. Жарыстың матчтарына бас төреші мен хатшы тағайындалады, сондай-ақ ҚФФ төрешілер комитеті аттестаттаған төрешілер де тағайындалады. Әр матчқа матч төрешілері, матч төрешісінің ассистенттері, сондай-ақ қажет болған жағдайда резервтік төреші тағайындалады.

1.8. Әрбір белгіленген тур басталар алдында Лиганың Бас төрешісі стадионның матчтарды өткізуге дайындығын тексеруге және анықталған бұзушылықтарды дереу жоюды талап етуге міндетті.

1.9. Әр белгілі бір тур аяқталғаннан кейін барлық қажетті құжаттар келесі күні почта арқылы тапсырыс хат ретінде мына мекенжайға жіберілуі тиіс: 010000, Астана қаласы, Бауыржан Момышұлы 5а, 2-қабат, 212 кабинет, Қазақстан футбол федерациясы, БЖФД. Сонымен қатар, әр Жарыс матчының толық толтырылған қорытынды протоколы электрондық түрде мына электрондық пошта мекенжайына жіберілуі тиіс: protocoldyf@kff.kz

Матч протоколдары мен есептердің көшірмелері ағымдағы маусым аяқталғанға дейін Жарыстың Бас төрешілерінде және/немесе хатшыларында сақталуы тиіс.

1.10. Жарысқа қатысушылардың сандық құрамын ҚФФ-ның уәкілетті органы отырысында бекітеді және жарыс жас ерекшелік санаты бойынша өткізіледі (2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014 ж.т. аспауы тиіс).

1.11. 2009, 2010, 2011 және 2012 ж.т. жас ерекшелік категорияларында, сондай-ақ 2026 жылғы 6 шілдеден кейін 2013 ж.т. аспайтын жас санасында, жарыс матчтарының протоколына ең көп дегенде 11 негізгі және 9 қосалқы ойыншы енгізілуі мүмкін. Матч барысында протоколға енгізілген ойыншыларды 7 ауыстыру жасауға рұқсат етіледі. Кері ауыстыруларға тыйым салынады. Матчтарды өткізуге арналған стандартты футбол алаңдарының өлшемі кемінде 100 м × 60 м, қақпаның өлшемі 7 м 32 см × 2 м 44 см, доптың өлшемі №5 болуы керек.

Андрей

1.12. 2014 ж.т. аспайтын жас категориясында, сондай-ақ 2026 жылғы 6 шілдеге дейін 2013 ж.т. аспайтын жас санатында жарыс матчтарының протоколына ең көп дегенде 9 негізгі және 9 қосалқы ойыншы енгізілуі мүмкін. Кері ауыстыруларға тыйым салынады. Матчтар кішірейтілген өлшемдегі футбол алаңдарында өткізіледі (68–72 м × 56 м, қақпаның өлшемі 2 × 5 м, доптың өлшемі №4). Команданың құрамы: 8 ойыншы + 1 қақпашы. Айып алаңдары футбол алаңында қосымша белгіленеді: әр қақпа штангасынан бұрыштық жалаушаға қарай 12 метр және қақпа сызығынан алаңға қарай 12 метр. Пенальти соғу нүктесі қақпа сызығынан 9 метр қашықтықта белгіленеді. Ойыншы алаңнан шығарылған жағдайда команда матч аяқталғанға дейін аз құраммен ойнайды. Бір командадан 4 немесе одан да көп ойыншы шығарылған жағдайда матч тоқтатылуы тиіс. Ойын тоқтағаннан кейін допты ойынға енгізу ағымдағы футбол ережелеріне сәйкес жүзеге асырылады.

1.13. Жарыстың өткізілу мерзімі: 2026 жылғы сәуір–қазан. Ойындар күнтізбесі, әр жас санатында формат, өткізу күндері мен орындары БЖФД тарапынан жарысқа барлық жас санатындағы қатысушылардың сандық құрамы анықталғаннан кейін бекітіледі.

1.14. 2009 ж.т. аспайтын жас санатында жарыс өткізу кезінде, 2009 ж.т. команда үшін матч протоколына ең көп дегенде 3 ойыншы 2008 ж.т. енгізілуі мүмкін, олар матч барысында бір уақытта қатыса алады. Сонымен қатар, 2009 ж.т. командасының өтініштік парағына 2008 ж.т. шектеусіз ойыншылардың фамилиялары енгізілуі мүмкін.

1.15. Жарыс келесі жас санатында өткізіледі (матчтардың ұзақтығы):

- 2009 ж.т. аспайтындар (2 тайм 45 минут бойы, үзіліс – 15 минут);
- 2010 ж.т. аспайтындар (2 тайм 45 минут бойы, үзіліс – 15 минут);
- 2011 ж.т. аспайтындар (2 тайм 40 минут бойы, үзіліс – 15 минут);
- 2012 ж.т. аспайтындар (2 тайм 40 минут бойы, үзіліс – 10 минут);
- 2013 ж.т. аспайтындар (2 тайм 35 минут бойы, үзіліс – 15 минут);
- 2014 ж.т. аспайтындар (2 тайм 30 минут бойы, үзіліс – 10 минут);

2013 және 2014 ж.т. аспайтын жас санатында жарыс өткізу кезінде БЖФД ойын нәтижесінен гөрі ойыншыларды дамыту басымдығын негізге алады. Аталған жас санаттарында Жарыс, ең алдымен, оқу-жаттығу үдерісінің бір бөлігі және болашағы бар ойыншыларды анықтау кезеңі ретінде қарастырылады. ЭЖФЖАТ бөлімі ойын уақытының теңгерімді бөлінуін, құрамның ротациясын және ойыншылардың ұзақ мерзімді дамуын қамтамасыз етуге бағытталған әдістемелік ұсынымдарды әзірлеуге және оларды клубтардың назарына жеткізуге құқылы.

1.16. Жаз айларында (маусым – тамыз) жарыс матчтары жергілікті уақыт бойынша 08:00–13:00 с. және 16:00–21:00 с. аралығында өткізілуі тиіс.

1.17. Қазақстан Республикасындағы эпидемиологиялық жағдайға байланысты жарыс матчтарын ұйымдастыру кезінде қосымша шарттар және/немесе шектеулер қолданылуы мүмкін. Қосымша шарттар және/немесе шектеулердің тізбесі Қазақстан аумағында жарыстарды өткізу жөніндегі Хаттамада көрсетіледі, ол осы Ереженің ажырамас бөлігі болып табылады.

1.18. Осы Ережеде қарастырылмаған, жарысты өткізу барысында туындауы мүмкін жағдайлар бойынша шешімді БЖФД қабылдайды.

2. ҚАТЫСУШЫ ҰЙЫМДАР, ЖАРЫС ҚАТЫСУШЫЛАРЫНЫҢ САНДЫҚ ҚҰРАМЫ

2.1. Жарысқа заңды тұлғасының құрылымында балалар-жасөспірімдер және жастар футболының «Футбол орталығы» және/немесе «Футбол академиясы» (бұдан әрі – ФО және ФА) атты дербес бөлімшесі бар футбол клубтарының жасөспірімдер командалары, Бірінші және Екінші лига футбол клубтарының дайындық топтарының жасөспірімдер командалары, сондай-ақ жеке (әуесқой) футбол мектептерінің жасөспірімдер командалары жіберіледі. Олар қолданыстағы «Балалар-жасөспірімдер футбол құрылымдарын санаттау және лицензиялау жөніндегі ҚФФ регламентінің» талаптарына сәйкес болуы және осы Ереженің талаптарын сақтауы тиіс.

2.2. Қазақстан Республикасы Футбол Федерациясы ұйымдастыратын жарыстарға, лицензиялау ережелеріне сәйкес лицензияланған Премьер-Лига және Бірінші Лига футбол клубтарының жасөспірім құрамаларының қатысуы міндетті болып табылады.

2.3. Жарысқа азаматтығын растайтын құжаттың (паспорт/жеке куәлік) негізінде Қазақстан Республикасының азаматтары болып табылатын ойыншылар қатысады. Жарысқа қатысу үшін Қазақстан футбол федерациясының (ҚФФ) Ойыншылардың мәртебесі мен ауысуы жөніндегі регламентінің қолданыстағы редакциясының талаптарына сәйкес тіркеу рәсімі өткен, Қазақстан Республикасының азаматы болып табылмайтын ойыншылар мәлімдемеге енгізілуі мүмкін.

2.4. Жасөспірімдер лигасы 1-дегі жарыстар келесі жас санаттары бойынша өткізіледі:

- 2013 ж.т. үлкен емес;
- 2014 ж.т. үлкен емес.

2.5. Жасөспірімдер лигасы 2-дегі жарыстар келесі жас санаттары бойынша өткізіледі:

Асс

- 2009 ж.т. үлкен емес;
- 2010 ж.т. үлкен емес;
- 2011 ж.т. үлкен емес;
- 2012 ж.т. үлкен емес;
- 2013 ж.т. үлкен емес.

2.6. 2026 жылғы маусымда Freedom QJ League-ге қатысу құқығын иеленген футбол клубтарының жасөспірімдер командалары БЖФД өткізетін тиісті жас санаттары бойынша Жарысқа қатыспауына болады.

2.7. Жарысқа қатысу үшін командалар матч хаттамасына қосымшаны 1 қазаннан кейін (сонымен қоса) туған, жасы үлкен санаттағы ойыншыларды енгізе алады:

- 2011 ж.т. үлкен емес (2010 жылғы 1 қазаннан кейін туғандар);
- 2012 ж.т. үлкен емес (2011 жылғы 1 қазаннан кейін туғандар);
- 2013 ж.т. үлкен емес (2012 жылғы 1 қазаннан кейін туғандар);
- 2014 ж.т. үлкен емес (2013 жылғы 1 қазаннан кейін туғандар).

Ескерту: Аталған ойыншылар 2026 жылғы маусымға бір жас санаты бойынша мәлімдемеге енгізілуі тиіс. 1 қазаннан кейін туған ойыншылар кіші жас санатындағы матчтарға қатыса алады, бұл ретте аталған ойыншылар мәлімделген жас санатындағы матч хаттамасына қосымшаны міндетті түрде ұсынуы тиіс.

Осы баптың ережелерін қолдану команданың спорттық нәтижесін күшейтуге емес, салыстырмалы жас әсерін өтеуге және ойыншылардың дамуы үшін тең жағдайлар жасауға бағытталған. Осы тетікті тек спорттық басымдыққа ие болу мақсатында жүйелі түрде пайдалану фактілері анықталған жағдайда, БЖФД және ЭЖФЖАТ бөлімі клубқа тиісті әдістемелік ұсынымдар жіберуге құқылы.

Осы тармақта көзделген тетіктің жүйелі түрде пайдаланылуын анықтауды БЖФД және ЭЖФЖАТ бөлімі келесі индикаторларды жиынтық бағалау негізінде жүзеге асырады:

- аталған ойыншылардың ойын уақытының көлемі мен тұрақтылығы;
- олардың функционалдық рөлі мен ойынның шешуші кезеңдерінде пайдаланылуы;
- маңыздылығы әртүрлі деңгейдегі матчтарда аталған тетікті қолданудың жүйелілігі;
- орташа жас тобымен салыстырғанда ойыншылардың физикалық даму контексті;

Аталған бағалау талдамалық және әдістемелік сипатта болады және спорттық немесе тәртіптік санкцияларды қолдану үшін негіз болып табылмайды.

2.8. Жарыстың белгілі бір кезеңіндегі (бір қонақта/тур) барлық жас санаттарындағы команданың сандық құрамы 20 ойыншыдан кем болмауы тиіс. Жарыстың әрбір матчында клуб командасының құрамында міндетті түрде кемінде екі жаттықтырушы, сондай-ақ команда дәрігері болуы тиіс. Командада дәлелді себеппен дәрігер болмаған жағдайда, жаттықтырушылардың бірінде алғашқы медициналық көмек көрсету бойынша медициналық курстардан өткені туралы сертификат болуы тиіс. 2014 ж.т. үлкен емес жас санатында команданың сандық құрамы 18 ойыншыдан кем болмауы тиіс.

2.9. 2013 ж.т. үлкен емес жас санатындағы Жарысқа қатысатын командалардың сандық құрамы: (Жасөспірімдер лигасы 1) 12 командадан тұрады және апталық цикл форматында «үй-түзде» (өз алаңында және қонақта) 2 айналым бойынша «әрқайсысы әрқайсысымен» айналым жүйесімен өткізіледі. 2013 ж.т. үлкен емес жас санатындағы Жарыстың (Жасөспірімдер лигасы 1) әрбір турына/матчына қатысу үшін бір команданың сандық құрамы кемінде 18 ойыншыны құрауы тиіс.

2.10. 2013 ж.т. үлкен емес жас санатындағы Жасөспірімдер лигасы 1-ге өтпеген командалар Жасөспірімдер лигасы 2-ге қатысады. Жарысты өткізу форматы қатысушы командалардың санына қарай БЖФД тарапынан анықталады.

2.11. 2026 жылғы маусымдағы 2014 ж.т. үлкен емес жас санатындағы Жарыс қорытындысы бойынша 1-12 орындарды иеленген командалар 2027 жылы Жасөспірімдер лигасы 1-ге қатысу құқығына ие болады. 13-орын және одан төменгі орындарды иеленген командалар Жасөспірімдер лигасы 2-ге қатысады. Бір және/немесе одан да көп команда Жасөспірімдер лигасы 1-ге қатысудан бас тартқан жағдайда, қатысу құқығына 2026 жылғы маусымның қорытынды турнирлік кестесіне сәйкес спорттық принцип бойынша келесі орынды (орындарды) иеленген команда (командалар) ие болады.

2.12. БЖФД қатысушылардың сандық құрамы өзгерген жағдайда, сондай-ақ Жарыстың өткізілу сапасына әсер етуі мүмкін басқа да факторлар туындағанда, әрбір жас санатындағы өткізу форматына, Ойындар күнтізбесіне және Жарыс өткізілетін қалаларды белгілеуге өзгерістер енгізу құқығын өзіне қалдырады.

2.13. Команда өкілдері матч басталуына 60 минут қалғанда матчтың (электрондық) хаттамасына ойыншылардың тегі мен есімін, сондай-ақ олардың ойын нөмірлерін көрсету арқылы енгізуге міндетті. Жарысқа қатысушы әрбір ойыншының өзімен бірге жеке басын куәландыратын құжаты болуы тиіс. Жеке басын растау мақсатында Жарыстың бас төрешісі және/немесе матч төрешісі ойыншының (ойыншылардың) жеке басын куәландыратын құжатын талап етуге құқылы. Матч хаттамасына команданың бас жаттықтырушысы мен дәрігер қол қояды. Матч хаттамасын электрондық форматта толтыру бойынша міндетті талаптар енгізілген жағдайда, БЖФД жасөспірімдер командаларының менеджерлеріне,

Жарыстардың бас төрешілеріне және төрешілерге нұсқаулық беруді қамтамасыз етеді. Бұл жағдайда командалар электрондық матч хаттамасын алдын ала, бірақ матч басталуына 60 минуттан кешіктірмей толтыруға міндетті.

2.14. Матч кезінде клубтың ресми тұлғалары арнайы бөлінген орындарда, техникалық аймақта болуы тиіс.

2.15. Жарысқа қатысу үшін командалар екі түрлі спорттық киім үлгісін мәлімдейді: негізгі және қосымша. Ойыншылардың жейделерінде өздері өкілдік ететін клубтың эмблемасы болуы тиіс Футбол ойыны қағидаларына сәйкес ойыншылар матчтарды санкорғағышпен өткізуге міндетті.

2.16. Жарыстың белгілі бір турының ұйымдастырушы клуб әрбір матчтың онлайн-трансляциясын ойнап жатқан командалардың атауын, таймерді және есепті көрсете отырып (техникалық мүмкіндік болған жағдайда қауіпті сәттердің қайталануымен), KFF ZHASTAR YouTube-арнасында жүргізуге міндетті. Әрбір матчтың трансляциясы 720p-ден төмен емес рұқсатпен қамтамасыз етілуі тиіс. Тур аяқталған күннен бастап 3 күнтізбелік күн ішінде ұйымдастырушы клуб матчқа қатысқан командалардың жаттықтырушыларына бейнежазбаны (DVD форматында) ұсынуға міндетті. Түсірілім ракурсы футбол алаңының 2 айып алаңын толық қамтуды қамтамасыз етуі тиіс. Әрбір матчтың бейнежазбасында командалардың алаңға шыққанынан бастап, командалар мен төрешілер алаңнан кеткенге дейінгі бүкіл матч (соның ішінде ойын үзілген кездегі футбол алаңындағы және стадион трибуналарындағы қоғамдық тәртіпті бұзу жағдайлары) тіркелуі тиіс. Ұйымдастырушы клуб БЖФД және/немесе ЭЖФЖАТ бөлімінің және/немесе ТЖИД талабы бойынша матчтың бейнежазбасын ұсынуға міндетті.

Жарыс матчтарының бейнежазбаларын ҚФФ және оның құрылымдық бөлімшелері келесі мақсаттарда пайдалана алады:

- перспективті ойыншыларды анықтау және мониторинг жасау;
- командалардың дайындығына әдістемелік талдау жасау;
- жаттықтырушылар, төрешілер мен мамандарға арналған білім беру бағдарламалары;
- даулы және тәртіптік жағдайларды қарау.

2.17. Жарыстың белгілі бір турының ұйымдастырушы клуб ҚФФ-ның ресми интернет-ресурстарында жедел орналастыру үшін жауапты қызметкер арқылы әрбір матчтың ақпараттық сүйемелдеуін (фото, қысқа бейне жазбалар, ойыншылармен, жаттықтырушылармен қысқа сұхбаттар (флеш-сұхбаттар) және т.б.) қамтамасыз етуге міндетті.

2.18. Жарыстың барлық кезеңдеріне қатысатын қонақ клубтар келу күніне дейін 10 (он) күнтізбелік күннен кешіктірмей, жарысты ұйымдастырушы клубқа келу және кету күні мен уақытын, команда құрамының санын, сондай-ақ команда тоқтайтын орындарды хабарлауға міндетті. Ұйымдастырушы клуб Жарысты өткізу кезінде қонақ клубтарға командаларды орналастыру мәселесінде жәрдем көрсетуге міндетті. Егер қонақ клуб командасы ұйымдастырушы клубпен келісілген орыннан бөлек жерге орналасатын болса, онда қонақ клуб бұл факт туралы ұйымдастырушы клубты Жарыс кезеңі басталатын күнге дейін 10 (он) күнтізбелік күннен кешіктірмей жазбаша түрде хабардар етеді Ұйымдастырушы клубқа уақытылы хабар берілмеген жағдайда, орналастыруға қатысты шағымдар қарауға қабылданбайды. Қонақ клубтың келу күні мен уақыты туралы хабарланбаған жағдайда, ұйымдастырушы клуб аталған клубты күтіп алу үшін көлік бермеуге құқылы.

2.19. Жарыстың әрбір кезеңінде ойындар күнтізбесін қалыптастыру кезінде - командалардың келу күні бастапқы күн ретінде көрсетіледі. Командалардың кету күні Жарыстың белгілі бір кезеңіндегі соңғы ойыннан кейінгі келесі күнге белгіленеді.

2.20. Егер командаларды Жарыстың белгілі бір турына/кезеңіне іссапарға жіберу кезінде жөнелту пунктінен баратын қалаға дейінгі жол жүру уақыты 12 (он екі) сағаттан асатын болса, Клубтар команданың әуе көлігімен (ұшақпен) баруын қамтамасыз етуге міндетті.

2.21. Әуе немесе теміржол көлігімен қатынау мүмкіндігі болмаған жағдайда және автомобиль көлігімен жол жүруді ұйымдастыру қажет болған кезде, командалар Жарыстар өтетін елді мекенге дейін және кері бағытта бүкіл жол жүру уақытына сүйемелдеуді Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің міндетін атқарушының 2015 жылғы 26 наурыздағы № 349 бұйрығымен бекітілген Автомобиль көлігімен жолаушылар мен Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің м.а. 2015 жылғы 26 наурыздағы № 349 бұйрығымен бекітілген.

2.22. Барлық жас санаттарындағы командалардың орындары барлық кездесулерде және/немесе әрбір жас санатындағы Жарысты өткізу форматына сәйкес жекелеген әрбір кезеңде (турда) жиналған ұпайлардың ең көп саны бойынша анықталады. Жеңіс үшін – 3 ұпай, тең ойын үшін – 1 ұпай, жеңіліс үшін – 0 ұпай беріледі.

Екі немесе одан да көп команданың ұпайлары тең болған жағдайда, орындар келесідей анықталады:

- жеңістердің ең көп саны бойынша;
- өзара ойындардың нәтижелері бойынша (ұпай саны, жеңістер саны, соғылған және жіберілген доптар айырмасы, соғылған доптар саны);
- барлық матчтардағы соғылған және жіберілген доптардың ең жақсы айырмасы бойынша;
- барлық матчтардағы соғылған доптардың көп саны бойынша;

Анн

- матч хаттамасына енгізілген тәртіп бұзушылықтардың ең аз саны бойынша (ескерту – 1 айып ұпайы, алаңнан қуылу – 5 айып ұпайы).

Осы тармақта көрсетілген барлық көрсеткіштер басымдық ретімен берілген, яғни есептеу кезінде алдыңғы көрсеткішке басымдық беріледі.

Барлық көрсеткіштер толық тең болған жағдайда, командалардың орындары жеребе арқылы анықталады.

3. МЕДИЦИНА-САНИТАРЛЫҚ ЖӘНЕ ДОПИНГКЕ ҚАРСЫ ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ

3.1. «Медициналық-санитарлық талаптарды сақтау қажеттілігіне сәйкес, Жарыстың барлық қатысушылары барлық ойыншылардың тереңдетілген медициналық тексеруден (бұдан әрі – ТМТ) өтуін қамтамасыз етуге міндетті.

Жарысқа қатысу үшін өтінім науқанынан өту кезінде клубтар әрбір футболшыға ТМТ көшірмесін, жазатайым оқиғалардан сақтандыру туралы сақтандыру куәлігінің көшірмесін, сондай-ақ ағымдағы жылы ойыншыларды медициналық қарап-тексеруден өткізген медициналық мекеме дәрігерінің қолымен және мөрімен куәландырылған жүректің УДЗ көшірмесін ұсынуға міндетті.

3.2. Жарысты өткізу кезінде белгілі бір кезеңнің ұйымдастырушы клубы медициналық қызметкерлері және барлық қажетті реанимациялық жабдықтары (дефибриллятор мен өкпені жасанды желдету аппаратының болуы міндетті) бар жедел медициналық көмек машинасының (реанимобиль) болуын қамтамасыз етуге міндетті, ол матч басталғанға дейін 30 минут бұрын келуі және матч аяқталғанға дейін стадионнан кетпеуі тиіс.

3.3. Жарыстың белгілі бір кезеңінің ұйымдастырушы клубы қатысушыларға арнайы бөлінген орында болуы тиіс білікті медициналық қызметкердің (дәрігердің) қажетті алғашқы медициналық көмек көрсетуін қамтамасыз етуге міндетті. Аталған медициналық қызметкер Жарыста жүрген медициналық жедел жәрдем көлігіндегі дәрігердің міндеттерін бір мезгілде атқармауы тиіс.

3.4. Командалар Жарысқа қатысушылар үшін қарастырылған антидопингтік ережелерді сақтауға міндетті.

4. СПОРТТЫҚ ЖАРЫСТАРҒА ҚАТЫСУ ҮШІН ӨТІНІМ БЕРУ ТӘРТІБІ МЕН МЕРЗІМІ, ҚАРЖЫЛАНДЫРУ ШАРТТАРЫ

4.1. Футбол клубының атынан БЖФД-ға өтінім құжаттамасын ресімдеуге тек клуб менеджеріне және/немесе клубтың балалар мен жасөспірімдер футболын дамыту бағдарламасының жетекшісіне ғана рұқсат етіледі.

4.2. ҚФФ-ға ұқсас құжаттарды қайталап тапсыруды болдырмау мақсатында, Клуб бұрын ұсынылған құжаттардың заңды күшін растайтын кепілдік хат ұсына алады.

4.3. Өтінім құжаттамасын рәсімдеу кезінде келесі құжаттар ұсынылады:

- ҚФФ-ның қамқоршылық рөлін жазбаша растау және осы Ережені құрметтеу мен сақтау, сондай-ақ футбол клубының Жарысқа қатысуына қатысты ҚФФ-ның, оның құрылымдық бөлімшелерінің барлық талаптар мен нұсқауларды орындау міндеттемесі;

- 3 данадағы өтінім парағы. Өтінім парағына ойыншылардың шектеусіз санының тегі, сондай-ақ клубтың басшылық, жаттықтырушылар құрамы және команданың қызмет көрсетуші персоналы енгізіледі;

- ойыншыны клубқа қабылдау туралы бұйрықтың көшірмесі;

- жаттықтырушылар мен дәрігерді клубқа қабылдау туралы бұйрықтың көшірмесі;

- Жеке басын куәландыратын құжаттың электрондық көшірмесі. Қажет болған жағдайда, БЖФД құжаттың түпнұсқасын қосымша сұратуы мүмкін. Жарысқа қатысу үшін алғаш рет мәлімделетін футболшылар үшін, сондай-ақ құжаттың қолданылу мерзімі аяқталуына байланысты оны ауыстырған кезде, жеке басын куәландыратын құжаттың (паспорт/жеке куәлік) түпнұсқасын және басшының қолы қойылған, клуб мөрімен куәландырылған көшірмесін ұсыну міндетті;

- Әр ойыншыға арналған ТМТ көшірмесі;

- Футболшыларды жазатайым оқиғалардан сақтандыру куәлігінің көшірмесі;

- Ағымдағы жылы ойыншыларды медициналық тексеруден өткізген медициналық мекеме дәрігерінің қолымен және мөрімен куәландырылған әр футболшының жүрек УДЗ көшірмесі;

- Өтінім парағына сәйкес әрбір футболшыға, жаттықтырушыға, клуб (команда) өкіліне, команда мамандарына арналған бір дана 3x4 см көлемдегі фотосурет (міндетті түрде клуб логотипі бар бірыңғай спорттық киімде);

4.4. Өтінім парақтарына клуб басшысы, ойыншыларды медициналық тексеруден өткізген медициналық мекеменің дәрігері қол қояды және тиісті мөрлермен куәландырылады.

Ескерту: өтінім парақтары ҚФФ логотиптері бар А4 форматында басылған түрде ресімдеуге қабылданады. Жарысқа қатысу үшін мәлімделген барлық ойыншылар БЖФД-да «KFF-connect» платформасында тіркеуден өтеді.

4.5. Клубтардың өтінім/қосымша өтінім құжаттамасын ресімдеу БЖФД қосымша анықтайтын және бекітетін кестеге сәйкес қашықтық режимде жүргізіледі. Өтінім құжаттамасын ресімдеу кестесін сақтамағаны үшін клубқа ҚФФ-ның Тәртіптік регламентіне сәйкес санкциялар қолданылады.

4.6. Ойыншыларды өтінімнен шығару, сондай-ақ басшылық пен жаттықтырушылар құрамындағы өзгерістер клуб басшысының ресми хаты негізінде тіркеледі.

4.7. ҚР Премьер-Лига клубтары арасындағы Чемпионатқа, ҚР Бірінші Лига клубтары арасындағы Біріншілікке немесе ҚР Екінші Лига командалары арасындағы Біріншілікке қатысу үшін клуб командасының өтінім парағына енгізілген кез келген ойыншы, осы Ереженің талаптарын сақтай отырып, аталған команда құрамында Жарысқа қатысу үшін матч хаттамасына енгізілуі мүмкін.

4.8. Жарысқа қатысу үшін команданың өтінім парағына енгізілген ойыншылар бір спорттық маусым ішінде бір команда үшін екі рет мәлімделе алмайды.

4.9. БЖФД белгілеген нысан бойынша толтырылған команданың өтінім парағына шектеусіз мөлшердегі ойыншылардың тектері енгізіледі. Басшылық құрамының ең аз саны – екі адам. Өтінім парағын клуб басшысы, медициналық мекеме және тиісті аумақтық бірліктің ЖФФ қуәландырады. Ойыншыларды қосымша мәлімдеу осы Ереженің талаптарына сәйкес қашықтық режимде жүргізіледі.

4.10. Қатысушы клубтар командалардың Жарысқа қатысуына байланысты барлық шығындарды өз мойнына алады.

4.11. Жарыстың белгілі бір туры өткізуші клуб-ұйымдастырушы автокөлік жалдау, Жарыс матчтары өткізілетін спорт ғимараттарын жалдау, сондай-ақ қызмет көрсетуші персоналдың жұмысы, оның ішінде жедел медициналық жәрдем машинасы, медицина қызметкерлері, бейнеоператорлар, қатысушы командалар тұратын жерлерде және Жарыс матчтары өткізілетін орындарда қоғамдық тәртіпті күзетуді қамтамасыз ету (әр матчты өткізу кезінде кемінде 5 қызметкер) және Жарыс матчтарын өткізуге байланысты өзге де шығындарды өз мойнына алады.

4.12. Жарысқа қатысушыларды марапаттау бойынша шығындарды, сондай-ақ басқа қаладан келген төрешілерді іссапарға жіберу және төрелік еткені үшін ақы төлеу шығындарын ҚФФ өз мойнына алады:

- Жарыстың Бас төрешісіне және төрешілерге (барлығы 6 адамнан аспайтын) Жарыс матчтары өткізілетін жерге дейін және қайту жолына ақы төлеу бойынша;
- Жарыс матчтары өткізілетін елді мекенде болған уақыт ішінде басқа қаладан келген Жарыстың Бас төрешісі мен төрешілердің (барлығы 6 адамнан аспайтын) тұруы және тамақтануы (оның ішінде жолдағы тәуліктік шығыстар) бойынша заңнамада көзделген нормаларға сәйкес;

4.13. Жарыс матчтарындағы сыйақы төлемдері келесі мөлшерлерде (әр матч үшін есептегенде) жүргізіледі:

2009, 2010, 2011, 2012 ж.т. аспайтын жас санаттарында:

- Жарыстың бас төрешісі – 12 000 (он екі мың) теңге;
- Жарыс хатшысы – 4 000 (төрт мың) теңге;
- Матчтың бас төрешісі – 18 000 (он сегіз мың) теңге;
- Төрешінің көмекшісі – 9 000 (тоғыз мың) теңге.

2013, 2014 ж.т. аспайтын жас санаттарында:

- Жарыстың бас төрешісі – 12 000 (он екі мың) теңге;
- Жарыс хатшысы – 4 000 (төрт мың) теңге;
- Матчтың бас төрешісі – 12 000 (он екі мың) теңге;
- Төрешінің көмекшісі – 8 000 (сегіз мың) теңге.

4.14. Жарыстың белгілі бір кезеңін ұйымдастырушы клуб өз қызметкерлерінің арасынан немесе өзге тұлғалардың ішінен жергілікті жерде іс-шараларды ұйымдастыруға жауапты болатын жауапты тұлғаны тағайындауға міндетті, оның ішінде:

- Қатысушы командаларды, басқа қаладан келген Жарыстың бас төрешісі мен төрешілерді күтіп алу-шығарып салу үшін, сондай-ақ тұратын жерінен Жарыс матчтары өткізілетін спорт ғимараттарына дейін және кері қарай көлікпен қамтамасыз ету. Бұл ретте тұратын жерлері Жарыс матчтары өткізілетін қаланың/елді мекеннің шегінде болуы тиіс;

- Жарыстың бас төрешісіне интернетке қолжетімділік мүмкіндігін, сондай-ақ алдағы/өткен матчтың құжаттарын сканерлеу және басып шығару үшін, БЖФД және/или ТЖИД-ға жедел ақпарат беру мақсатында компьютер (ноутбук) мен принтер ұсыну;

- Төрешілер бөлмесінде сусындар мен жеміс-жидектердің болуын қамтамасыз ету;
- Ойын күні қатысушыларды бөтелкедегі ауыз сумен (бір бөтелкенің көлемі 0,5 литрден аспауы тиіс) бір командаға кемінде 20 литр мөлшерінде қамтамасыз ету;

- Қатысушы командалар тұратын жерлерде, сондай-ақ Жарыс матчтары өткізілетін орындарда қоғамдық тәртіптің сақталуын қамтамасыз ету (әр матчты өткізу кезінде кемінде 5 қызметкер болуы тиіс);

- Матчтарды өткізу үшін кемінде 3 дана мөлшерінде FIFA халықаралық стандарттарына сәйкес келетін доптарды ұсыну.

5. СПОРТТЫҚ ЖАРЫСТЫҢ ЧЕМПИОНДАРЫ МЕН ЖҮЛДЕГЕРЛЕРІН МАРАПАТТАУ ТӘРТІБІ

5.1. Әр жас санаты бойынша Жасөспірімдер лигасы 1 жарысында бірінші орын алған командаға «2026 жылғы «ҚФФ Жастар Чемпионаты» аясындағы жасөспірімдер командалары арасындағы Қазақстан Республикасының футбол чемпионы» атағы беріледі. Команда дипломмен және естелік жүлдемен марапатталады, ал ойыншылар мен жаттықтырушылар тиісті дәрежедегі дипломдармен және медальдармен марапатталады.

5.2. Әр жас санаты бойынша Жасөспірімдер лигасы 2 жарысында бірінші орын алған командаға «2026 жылғы «ҚФФ Жастар Чемпионаты» Жасөспірімдер лигасы 2 жеңімпазы» атағы беріледі. Команда дипломмен және естелік жүлдемен марапатталады, ал ойыншылар мен жаттықтырушылар тиісті дәрежедегі дипломдармен және медальдармен марапатталады.

5.3. Әр жас санаты бойынша Жасөспірімдер лигасы 1 және Жасөспірімдер лигасы 2 жарыстарында екінші және үшінші орын алған командалар дипломдармен марапатталады, ал командалардың ойыншылары мен жаттықтырушылары тиісті дәрежедегі дипломдармен және медальдармен марапатталады.

5.4. Әр жас санаты бойынша Жасөспірімдер лигасы 1 және Жасөспірімдер лигасы 2 жарыстарында келесі номинациялар бойынша үздік ойыншыларды: үздік қақпашы, үздік қорғаушы, үздік жартылай қорғаушы, үздік шабуылшы, үздік бомбардир және үздік ойыншыны Төрешілер алқасы анықтайды және олар дипломдармен әрі естелік сыйлықтармен марапатталады.

6. НАРАЗЫЛЫҚ КӨРСЕТУ ТӘРТІБІ ЖӘНЕ ОНЫ ҚАРАУ

6.1. Наразылықтар ҚФФ жанындағы Бақылау, тәртіптік және әдеп комитетінің(бұдан әрі – ТБӘК) отырысында қаралады. Наразылық матч өткізу бөлігінде «Футбол ойыны қағидаларын» сақтамауға және/немесе осы Ереженің талаптарын бұзуға байланысты фактілерге (әрекеттерге немесе әрекетсіздікке) қатысты берілуі мүмкін.

6.2. Қарауға қабылданбайды:

- уақытылы берілмеген наразылықтар;
- матч хаттамасында тіркелмеген наразылықтар;
- төрешіліктің сапасына қатысты наразылықтар.

6.3. Наразылық мазмұнында талап қоюға негіз болған себептер, сондай-ақ осы Ереженің бұзылуына және/немесе футбол ойынының қолданыстағы ережелерінің сақталмауына байланысты жағдайлар толық әрі нақты көрсетілуі тиіс.

6.4. Команда жаттықтырушысы матч аяқталғаннан кейін бір сағаттан кешіктірмей наразылық беруге құқылы және бұл туралы дереу Жарыстың Бас төрешісіне және матчтың бас төрешісіне хабарлауы тиіс. Наразылық беру фактісі (қысқаша мазмұны) матч хаттамасында көрсетіледі.

6.5. Қарсылас команданың өкілі наразылық берілгені туралы хабардар етілуі тиіс, бұл жөнінде матч хаттамасына тиісті жазба енгізіледі.

6.6. Жаттықтырушы қол қойған наразылықтың толық мазмұны бар өтініш матч аяқталған сәттен бастап 24- сағат ішінде БЖФД-ға электрондық пошта арқылы жіберілуі тиіс.

6.7. Наразылық барлық материалдар келіп түскен сәттен бастап 7 күннен кешіктірмей қаралады.

6.8. Наразылықтың толық мазмұны баяндалған, команда жаттықтырушысы қол қойған өтініш матч аяқталған сәттен бастап 24 сағат ішінде электрондық пошта арқылы БЖФД-ке жіберілуі тиіс.

6.9. Наразылықтың мазмұнын құрайтын мән-жайлар тиісті материалдармен расталуы тиіс, атап айтқанда: матч хаттамасындағы және жарыстың бас төрешісінің баянатындағы жазбалар, төрешілердің баянаттары және/немесе мән-жайларды объективті әрі толық зерделеуге ықпал ететін өзге де құжаттар.

6.10. Наразылық берген лауазымды тұлғалар наразылықта көрсетілген мәліметтердің дұрыстығы мен объективтілігі үшін жауапты болады. Егер наразылықта жалған немесе бұрмаланған мәліметтер көрсетілсе, сондай-ақ матч хаттамасына наразылық беру туралы жазба енгізілгенімен, клуб ҚФФ-ке материалдарды жолдау бойынша қажетті әрекеттерді орындамаса, ТБӘК «ҚФФ Тәртіптік регламентіне» сәйкес футбол клубына немесе наразылық берген тұлғаларға санкциялар қолданады.

6.11. Жарыс турына келген ойыншылардың тәртібі үшін клубтар және/немесе жаттықтырушылар және/немесе команда өкілдері жауапты болады.

6.12. Ойыншы командалардың тәртіпсіз әрекеттері салдарынан матч үзіліп қалған жағдайда, кінәлі командаға Лиганың Төрешілер алқасының шешімімен 0-3 есебімен жеңіліс жазылады, ал қарсылас командаға 3-0 есебімен жеңіс беріледі.

6.13. Матчка дәлелді себепсіз келмеген командаға төрешілер алқасының шешімімен 0-3 есебімен жеңіліс жазылады, ал қарсылас командаға 3-0 есебімен жеңіс беріледі. Дәлелді себепсіз матчқа қайта келмеген жағдайда, кінәлі клубқа ТБӘК шешімімен ҚФФ Тәртіптік регламентіне сәйкес санкциялар қолданылады.

6.14. Егер Жарыстан шығарылған команда матчтардың жартысынан азын өткізсе, оның нәтижелері жойылады. Егер ол матчтардың жартысын немесе одан да көп бөлігін өткізсе (Жарыстың әр

кезеңі бойынша жеке қарастырылады), онда сол командаға қалған матчтарда 0–3 есебімен жеңіліс, ал қарсылас командаларға 3–0 есебімен жеңіс есептеледі.

6.15. Белгіленген тәртіппен рәсімделмеген немесе дисквалификацияланған футболшыны матчқа қатыстырғаны үшін командаға Төрешілер алқасының шешімімен 0–3 есебімен жеңіліс, ал қарсылас командаға 3–0 есебімен жеңіс беріледі.

6.16. Жарыс барысында төрт ескерту алған ойыншы автоматты түрде (шешім шығарылмай-ақ) келесі бір ойынға дисквалификацияланады. Бір матчта екі ескерту алған ойыншы да автоматты түрде келесі бір ойынды өткізбей қалады, бұл мәселе ТБӘК отырысына шығарылмайды.

6.17. Алаңнан қуылған ойыншы келесі бір ойынды автоматты түрде өткізіп жібереді. Матч хаттамасында төреші көрсеткен ойыншылар мен команда ресми тұлғаларының барлық тікелей алаңнан қуылу жағдайлары Төрешілер алқасының қарауына жатады. Ол ҚФФ Тәртіптік регламентінде қарастырылған матчтар санына дейін тәртіп бұзушыны шеттетуге құқылы. Төрешілер алқасы ТБӘК шешімі қабылданғанға дейін тәртіп бұзушыны уақытша шеттете алады. Сондай-ақ Жарыс барысында болған басқа да тәртіптік бұзушылықтар, соның ішінде команда ресми тұлғаларының (жаттықтырушылар мен команда өкілдерінің) әрекеттері ТБӘК отырысында қаралады.

6.18. Төрешілер алқасының барлық шешімдеріне шешім қабылданған күннен бастап 3 жұмыс күні ішінде, және/немесе қарастырылып отырған мәселе бойынша барлық қажетті материалдар келіп түскеннен кейін ТБӘК-ке шағым жасауға болады.

6.19. Осы Ереженің кез келген талабын орындамау немесе командалардың Жарыс матчтарына қатысудан бас тартуы ТБӘК отырысында қаралып, кінәлі клубқа ҚФФ Тәртіптік регламентіне сәйкес санкциялар қолдану мақсаты арқылы шешіледі.

